

Handläggare: Bosse Dannert
Telefon: 08-508 18 040

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2012-10-25

Hemlösa i Stockholms stad den 18 april 2012

Rapport från socialnämnden

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens redovisning av socialnämndens rapport om hemlösa i Stockholm den 18 april 2012 till handlingarna.

Steinunn Á Håkansson
stadsdelsdirektör

Per-Ove Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Socialnämnden har i uppdrag att regelbundet ta fram detaljerad statistik över de hemlösa i staden. I en rapport redovisas att den 18 april 2012 var antalet hemlösa 866 personer, varav 239 i Farsta. Antalet hemlösa i staden har minskat med 4 % sedan förra hemlöshetsräkningen 2010. Samtidigt har de akut hemlösa ökat med 24 %. Även hemlösa kvinnor har ökat.

I Farsta har antalet hemlösa ökat med 12 %. Dock har de akut hemlösa här minskat. Många av dem har psykiatriska problem, vilket medför svårigheter att erbjuda lämpligt boende.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för vuxna.

Bakgrund

Socialnämnden har i uppdrag att regelbundet ta fram detaljerad statistik över de hemlösa i staden. Tidigare, bland annat 1996 och 1999, har kartläggningar genomförts av stadens dåvarande forsknings- och utvecklingsenhet (FOU). Socialförvaltningen har därefter i samarbete med dåvarande Utrednings- och Statistikkontoret (USK) och nuvarande Sweco genomfört fem kartläggningar 2004, 2006, 2008, 2010 och 2012. I den senaste rapporten redogörs för en kartläggning av personer 20 år och äldre i Stockholms stad som var hemlösa den 18 april 2012.

Stockholms stads definition för att betraktas som hemlös är:

- personer som saknar egen eller förhyrd bostad och som inte bor i något stadigvarande inneboendeförhållande samt är hänvisad till tillfälliga boendialternativ eller är uteliggare
- personer som bor på institutioner eller härbärgen och som inte har någon bostad ordnad vid en eventuell utskrivning
- personer som tillfälligt bor hos olika kamrater eller bekanta (max 3 månader).

Däremot räknas inte personer som bor i andra hand eller hos någon anhörig som hemlösa.

Resultat av kartläggningen i sammanfattning

Situationen i staden som helhet

Antalet hemlösa som ingår i kartläggningen är 2 866 personer. Jämfört med den förra räkningen 2010 har antalet redovisade hemlösa minskat med 116 personer eller 4 %.

- Antalet akut hemlösa (akutboende/härbärke samt uteliggare) är 480 personer, jämfört med 386 personer i 2010 års kartläggning. En ökning med 24 %.
- 237 personer övernattade i andra tillfälliga boendialternativ såsom camping, hotell och vandrarhem. Motsvarande siffra för 2010 var 134 personer. En ökning med 77 %.
- Antalet hemlösa unga vuxna 20-25 år är 256 personer, jämfört med 314 personer 2010. En minskning med 18 %.

- Antalet hemlösa 65 år och äldre är 151 personer jämfört med 133 personer 2010. En ökning med 14 %.
- Jämfört med 2010 har antalet hemlösa män minskat med 157 personer medan antalet hemlösa kvinnor ökat med 16 personer. Kvinnorna utgör 27 % av det totala antalet hemlösa.
- De hemlösa kvinnorna är generellt sett yngre än de hemlösa männen.
- Andelen hemlösa som har mer långsiktiga boendeinsatser såsom stöd- och omvårdnadsboende, hotellhemsboende utan förstahandskontrakt eller träningslägenhet utgör 50 % i årets kartläggning jämfört med 54 % 2010.
- 68 % av de hemlösa är aktuella vid stadsdelsförvaltningarna och 23 % vid socialförvaltningens enhet för hemlösa. 9 % saknar kontakt med socialtjänsten.
- Mer än hälften, 58 %, bedöms ha missbruksproblem.
- 30 % av de hemlösa har en etablerad kontakt med psykiatri. Ytterligare 22 % anses ha sådana psykiska problem att de är i behov av behandling eller omvårdnad.

Situationen i Farsta

I Farsta stadsdelsområde är 239 personer hemlösa. Det är en ökning med 12 % i jämförelse med förra mätningen. Räknat per capita är andelen flest i staden, 39 % fler än genomsnittet för stadsdelsområdena. Av de hemlösa i Farsta bodde 7 % på härbärge eller i akutboende. Resterande hade någon form av stabilt temporärt boende som till exempel träningslägenhet, boende vid Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS), boende på hem för vård eller boende (HVB), befann sig i fängelse och så vidare. När det gäller ungdomar under 25 år var antalet 28 och antalet personer som var över 65 år 10.

I Farsta har 32 % av de hemlösa psykiatriska problem, en betydligt större andel än genomsnittet för stadsdelsområdena, där 18 % har sådana problem.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Medan staden totalt sett har en minskning av antalet hemlösa har Farsta en ökning med 12 % i jämförelse med förra mätningen 2008, från 214 till 239 personer. Dock har antalet akut hemlösa minskat i Farsta, från 23 vid förra mätningen till 18 personer nu, medan de har ökat i staden som helhet.

Ca 83 % av de hemlösa i Farsta bodde vid kartläggningen i mer varaktiga boendeinsatser som stöd- och omvårdnadsboende, hotellhemsboende eller träningslägenhet.

Antalet unga har ökat i Farsta och även antalet över 65 år. När det gäller de äldre över 65 år så rör det sig till stor del om personer med psykiatriska problem som bott på institution i många år och sedan förra mätningen fyllt 65 år.

Ökningen i stort av antalet hemlösa i Farsta rör sig dels om personer med psykiatriska problem och dels om personer som är arbetslösa och har försörjningsstöd. Flertalet av de med psykiatriska problem har aldrig haft ett förstahandskontrakt utan har under lång tid levt i mer eller mindre tillfälliga boendeformer eller på institutionsliknande boenden. Av de yngre hemlösa med sådana problem har många bott hemma tidigare men hastigt flyttat ut efter att det inte fungerat längre.

Den målgrupp hemlösa som enheten för försörjningsstöd möter är personer som flyttat till stadsdelsområdet med kortvariga och osäkra andrahandskontrakt eller till ett kortsiktigt inneboendeförhållande. Risken att bli hemlös är för dessa människor därför särskilt stor. De har ofta kort tid i bostadskön. När hemlösheten är ett faktum vänder de sig till socialtjänsten och ansöker om bostad.

Förvaltningens arbete med att minska och motverka hemlöshet är en prioriterad uppgift. Omfattande insatser görs, både för att förebygga hemlöshet genom att stoppa vräkningar och för att ge hemlösa möjlighet att åter få en bostad. Trots detta har antalet redovisade hemlösa i Farsta ökat vilket till viss del beror på att många har osäkra boendeförhållanden. Att de akut hemlösa minskar ser förvaltningen emellertid som en framgång och ett belägg för att arbetet med att uppfylla nämndmålet att fler hemlösa ska få ett mer varaktigt boende gett resultat.

Dock är den stora utmaningen, förutom att arbeta intensivt med att förhindra vräkningar av personer med förstahandskontrakt, att fler bostadslösa får möjlighet att komma in på den ordinarie bostadsmarknaden. Insatsen tränings- och försökslägenhet är i huvudsak det verktyg som förvaltningen har att tillgå för att kunna bidra till att antalet hemlösa minskar och att fler får egna förstahandskontrakt. Emellertid kräver det att bostadsförmedlingen tilldelar förvaltningarna fler lägenheter. Försökslägenheterna är dock avsedda för personer som genomgår någon form av rehabilitering vilket innebär att enbart en viss målgrupp av de hemlösa har möjlighet att få en sådan. För personer som inte är i behov av rehabilitering och med kort tid i bostadskön är möjligheterna att komma ur hemlösheten mindre. Då handlar det om att söka stabila andrahands- och

inneboendekontrakt. Förvaltningen kan förutom samtalsstöd i sökandet förmedla kontakt med förmedlingsbyråer för andrahandslägenheter och inneboenderum. Förvaltningen kan också, efter ekonomisk prövning, bevilja förmedlingsavgift.

Förvaltningen vill också uppmärksamma det faktum att bland de personer som enligt stadens definition av hemlöshet räknas som hemlösa finns ett flertal som har sådana varaktiga svårigheter att klara ett eget boende att de under mycket lång tid behöver olika former av stödboende. Det gäller särskilt i gruppen med psykiatriska problem.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden lägger redovisningen till handlingarna.

Bilaga

Socialnämndens rapport Hemlösa i Stockholms stad den 18 april 2012